

FERÐA
MÁLA
STOFA

ICELANDIC
TOURIST
BOARD

Innviðir Ferðapjónustunnar

Nokkur Vandamál í rekstri lítilla vatnsveitna

Hjörleifur Finnsson
verkefnastjóri á stjórnsýslu og umhverfissviði

Litlar vatnsveitur

- Oft á svæðum og stöðum þar sem:
- A) Ekki eru veitur á vegum sveitarfélaga
- B) Ekki er nægilega þétt byggð til að reka sameiginlega stærri veitu.

Litlar vatnsveitur og ferðapjónusta

- Nákvæm tölfræði um fjölda lítilla vatnsveitna í ferðapjónustu er ekki til.
- Mjög algengt, í dreifðari byggðum frekar regla
- Öll gistihús, tjaldsvæði, veitingastaðir og fjallaskálar í dreifðum byggðum.
- Skipta hundruðum ef ekki þúsundum T.d. tóku 226 tjaldsvæði (á landinu öllu) og 68 skálar í óbyggðum gjald fyrir gistingu. Fjöldinn er mun meiri. (Hagstofan)

Map data ©2016 Google

Litlar vatnsveitur

- Tvær megin útfærslur:
 - a) sjálfrennandi (úr uppsprettum)
 - b) úr borholum

Svo er bætt við geymslutönkum eftir þörfum

Sjálfrennandi hafa yfirburði yfir borholuveitur

- Munur á sumar- og heilsársveitum

Helstu ókostir lítilla veittna

- Vatnsgæðum verulega ábótavant (sbr. Erindi Maríu)
- Borholuveitur eru dýrar. Töluverð fjárfesting og oft mikið viðhald
- Nokkuð rekstraóöryggi á Borholuveitum vegna bilana og rafmagnstruflana.
- Þeir sem reka þær eru oft fákunnandi bæði um verklega þætti og lög og reglur

Dæmi: Kelduhverfi

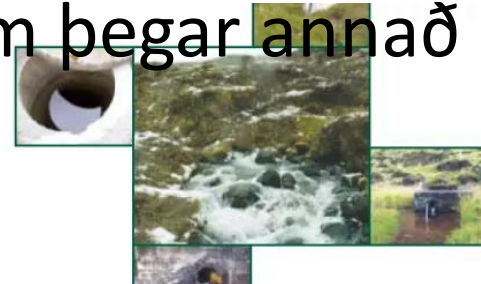
Dæmi Ásveita í Kelduhverfi

- Gömul veita sem þjónað var við eftir því sem þarfir uxu.
- Þjónar í dag 4 íbúum og allt að 1100 næturgestum og 2000-3000 daggestum (hvernig passar það inn í skilgreiningar?)
- Í sameign þriggja aðila en er í raun rekinn af Vatnajökulþjóðgarði
- 2008 urðu starfsmannaskipti (Þjóðgarðsvörður með heimspekiþróf)

Reynslusaga Ásveita í Kelduhverfi

- Þremur árum seinna reyndi Þjóðgarðurinn að koma veitunni yfir á sveitarfélagið (án árangurs)
- Fjórum árum seinna uppgötvaði Þjóðgarðsvörðurinn bæking Ust um litlar Vatnsveitur
- 6 árum seinna voru fyrstu prufur teknar úr vatnsveitunni (kom ekki til af góðu)
- Þrif og viðhald sat á hakanum þegar annað álag varð mikið

Helstu ókostir lítilla veittna

- Vatnsgæðum verulega ábótavant (sbr. Erindi)Maríu
- Litlar vatnsveitur, sérstaklega borholuveitur, eru dýrar. Töluverð fjárfesting og mikið viðhald
- Nokkuð rekstraóöryggi á borholuveitum vegna bilana og rafmagnstruflana.
- Þeir sem reka þær eru oft fákunnandi bæði um verklega þætti og lög og reglur

Hvar er pottur brotin?

- Á bara að ráða verkfræðinga sem unnið hafa hjá heilbrigðiseftirlitinu í störf þjóðgarðsvarða?
- Mismunun íbúa og fyrirtækja eftir staðsetningu a) á landinu, b) innan sveitarfélaga.
- Leiðbeiningar opinberra aðila ekki mjög sýnilegar
- Aðhald og eftilit opinberra ábótavant (kannski mismunandi eftir umdæmum og héruðum)

Rekstraraðilar vilja vel en...

- Skortir leiðbeiningu og ráðgjöf
- Aðhald
- Fjármagn
- Hvað gætu sveitarfélögin gert með aðstoð ríkisins?